

۲۱۲۱۵۸۸

به نام خدا

راهنمای تجارت با روسیه

نویسندگان:

فرمانه شفیع

آندره یوانوف

حامد حسین متاجوری

شرکت چاپ و نشر بازرگانی

وابسته به مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

۱۳۹۹

سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شناسه افزوده:
شناسه افزوده:
شناسه ای:
شناسه افزوده:
زبان:
زبان:
شماره کتابشناسی ملی:

شفیعی، فرزانه، ۱۳۵۹ -

راهنمای تجارت با روسیه / فرزانه شفیی، آندره ایوانوف، حامد حسین متاجی کجوری؛ ویراستار علمی خلیل حیدری. تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۳۹۹.

۲۷۴ ص.

۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸۸۴۳-۰

فیبا

کتابنامه: ج۱، ۲۷۱-۲۷۲.

Iran -- Commerce -- Russia (Federation)
Russia (Federation) -- Commerce -- Iran
Iran -- Foreign relations -- Russia
Russia -- Foreign relations -- Iran
Russia -- Foreign economic relations -- Iran
Iran -- Foreign economic relations -- Russia

ایران -- بازرگانی -- روسیه
روسیه -- بازرگانی -- ایران
ایران -- روابط خارجی -- روسیه
روسیه -- روابط خارجی -- ایران
روسیه -- روابط اقتصادی -- ایران
ایران -- روابط اقتصادی -- روسیه
ایوانوف، آندره، ۱۳۷۷ -

متاجی کجوری، حامد حسین، ۱۳۶۳ -

حیدری، خلیل، ۱۳۴۹ -، ویراستار

شرکت چاپ و نشر بازرگانی

HF۳۷۷/۲

۳۸۲،۹۵۵،۴۷

۶۲۰۲۰

شرکت چاپ و نشر بازرگانی

وابسته به مؤسسه خدمات و نشریات های بازرگانی

راهنمای تجارت با روسیه

نویسندگان: فرزانه شفیی، آندره ایوانوف / حامد حسین متاجی کجوری

ویراستار علمی: دکتر خلیل حیدری

طراح جلد: پاشا دارابی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۹

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸-۸۴۳-۰

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

«کلیه حقوق محفوظ و مخصوص شرکت چاپ و نشر بازرگانی می باشد»

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، نیش کوچه همدان، شماره ۱۲۰۴

توزیع و پخش: ۶۶۹۳۹۳۲۹ - ۰۲۱ / فروشگاه مرکزی: ۶۶۴۲۵۱۱۸ - ۰۲۱

واحد نشر مکتوب: ۶۶۴۳۹۲۰۶ - ۰۲۱

واحد نشر الکترونیک: ۶۶۴۳۹۲۰۲ - ۰۲۱ / digital.cppc.ir

WWW.CPPC.ir / WWW.1CPPC.ir

فروشگاههای اینترنتی

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: ویژگی‌ها، جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی فدراسیون روسیه
۱۴	جغرافیای سرزمینی
۱۸	جغرافیای انسانی
۲۱	جغرافیای سیاسی
۲۴	ویژگی‌های اجتماعی
۳۵	نظام قضایی
۳۸	حقوق مالکیت
۴۲	نظام بیمه‌ای در فدراسیون روسیه
۴۴	تلفن و اینترنت در روسیه
۴۷	فصل دوم: تجارت با روسیه
۴۸	مبادلات بازرگانی ایران و روسیه
۵۰	روابط تجاری و اقتصادی مناطق روسیه و ایران
۵۲	صادرات ایران به کشور روسیه
۵۴	لیست اقلام صادراتی به روسیه
۵۶	فرصت‌های بازار روسیه برای ایران
۶۱	چالش‌های ورود به بازار روسیه
۷۰	ضرورت به‌کارگیری برنامه مشخص در تجارت با روسیه

فصل سوم: جاذبه‌ها و فرصت‌های بازار روسیه ۷۳

تجارت خارجی روسیه ۷۳

واردات به روسیه ۷۶

بزرگترین صنایع تجارت خارجی روسیه ۷۹

وضعیت جاری توسعه اقتصادی روسیه و پیش‌بینی‌ها تا پایان سال ۲۰۲۰ ۸۱

نتایج مورد انتظار از توسعه اقتصادی و اجتماعی فدراسیون روسیه در سال ۲۰۲۰ ۸۲

ذائقه مصرف‌کننده و فرهنگ مصرف در روسیه ۸۲

فصل چهارم: استانداردها و کنترل کیفیت در فدراسیون روسیه ۸۷

استانداردهای دولتی ۸۷

سیستم گواهینامه صدور گواهینامه ۹۱

فرایند دریافت گواهینامه انطباق برای صادرات به روسیه ۹۶

مشکلات احتمالی در زمان تنظیم اسناد برای ورود کالا به روسیه ۹۸

مدت زمان لازم برای اخذ گواهینامه تطابق محصول و هزینه‌های مرتبط ۱۰۰

مراکز بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای صدور گواهینامه تطابق در فدراسیون روسیه ۱۰۱

فهرست واحد سازمان‌های صادرکننده گواهینامه تطابق و اظهارنامه تطابق ۱۰۳

فصل پنجم: معرفی گمرک در فدراسیون روسیه ۱۰۵

آژانس فدرال گمرک ۱۰۵

عوارض گمرکی ۱۰۸

معافیت‌های مربوط به پرداخت عوارض گمرکی و ارزش به روسیه ۱۱۲

تعرفه گمرکی (حقوق ورودی) ۱۱۳

مقررات گمرکی واردات کالا ۱۱۴

مقررات گمرکی صادرات ۱۱۶

خدمات گمرکی روسیه ۱۱۶

محدودیت‌های گمرکی ۱۱۷

ممنوعیت‌های کلی واردات و صادرات کالاها ۱۱۷

واردات موقت ۱۱۸

تشریفات ورود و صدور کالا ۱۱۹

فصل ششم: حمل و نقل در روسیه ۱۲۹

همکاری‌های ریلی میان ایران و روسیه ۱۳۳

۱۳۴.....	همکاری های بین المللی راه آهن های ایران و روسیه
۱۳۵.....	حمل و نقل دریایی
۱۴۰.....	گردش کالا در بنادر دریایی روسیه
۱۴۱.....	منطقه آستراخان و بنادر این منطقه
۱۴۲.....	وضعیت ناوگان مسافری دریایی
۱۴۲.....	حمل و نقل هوایی
۱۴۳.....	حمل و نقل جاده ای
۱۴۶.....	حمل و نقل کالا بین ایران و روسیه
۱۴۹.....	فصل هفتم: نظام مالی و بانکی در فدراسیون روسیه
۱۵۳.....	بانک های ایران در کشور روسیه
۱۵۶.....	مدارک مورد نیاز برای افتتاح حساب در بانک های کشور روسیه
۱۵۷.....	افتتاح حساب بانکی و اختصاص حقوقی
۱۵۸.....	برای اشخاص حقوقی غیر مقیم
۱۵۹.....	فهرست بانک های روسیه
۱۶۱.....	سیستم های بین المللی پرداخت و انتقال پول
۱۷۱.....	فصل هشتم: حقوق اتباع خارجی در فدراسیون روسیه
۱۷۱.....	حقوق اتباع خارجی در قوانین فدراسیون روسیه
۱۷۳.....	نحوه دریافت اقامت موقت در فدراسیون روسیه
۱۷۳.....	تردد اتباع خارجی در داخل خاک فدراسیون روسیه
۱۷۳.....	حق کار برای اتباع خارجی
۱۷۴.....	مدارک مهم در طول اقامت در خاک روسیه
۱۷۵.....	انواع ویزا برای ورود به خاک روسیه
۱۷۹.....	سفارت و کنسولگری فدراسیون روسیه در ایران
۱۸۲.....	اخذ ویزای الکترونیک
۱۸۳.....	تأیید رسمی مدارک
۱۸۴.....	موارد استثنا
۱۸۵.....	اقامت دائم روسیه از طریق ازدواج
۱۸۶.....	تابعیت روسیه از طریق تولد
۱۸۷.....	فصل نهم: تبلیغات، برپایی نمایشگاه ها و فروشگاه های زنجیره ای در فدراسیون روسیه

تبلیغات در فدراسیون روسیه	۱۸۷
تغییر جهت استفاده از رسانه‌ها به سمت تلفن همراه	۱۹۴
رشد تبلیغات در دستگاه‌های تلفن همراه به کمک شبکه‌های اجتماعی در روسیه	۱۹۵
تبلیغات در شبکه‌های اجتماعی روس زبان	۱۹۵
آگهی‌های تجاری در اتاق بازرگانی	۱۹۸
برپایی نمایشگاه‌ها در فدراسیون روسیه	۱۹۹
مراکز نمایشگاهی بزرگ روسیه	۲۰۱
فروشگاه‌های زنجیره‌ای در روسیه	۲۰۴
ملاحظات	۲۱۲
ادها	۲۱۲

فصل ۱۱: شرکت‌ها در روسیه	۲۱۵
انواع شرکت‌های تجاری در روسیه	۲۱۵
پروسه ثبت شرکت در روسیه	۲۱۷
ثبت برند در روسیه	۲۲۳
ضوابط صدور مجوز برای نمودن فروش در بازار روسیه	۲۲۴
افتتاح شرکت مشترک	۲۲۷
خدمات اتاق بازرگانی روسیه	۲۲۷

فصل ۱۲: قوانین حاکم بر فعالیت‌های سرمایه‌گذاران در روسیه	۲۲۹
جذب سرمایه در روسیه	۲۳۰
تضامین حمایت قانونی از فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی در داخل خاک فدراسیون روسیه	۲۳۵
قراردادهای سرمایه‌گذاری ویژه	۲۳۸
مناطق آفشور یا گریزگاه‌های مالیاتی در روسیه	۲۳۹
بازار اوراق بهادار روسیه	۲۴۰
قانون سرمایه‌گذاری استراتژیک	۲۴۱
موانع موجود در سرمایه‌گذاری خارجی در روسیه	۲۴۲
مزایای سرمایه‌گذاری در روسیه	۲۴۵
معایب سرمایه‌گذاری در روسیه	۲۴۷

فصل ۱۳: شاخص‌ها، آمار و نمودارهای اقتصادی روسیه و اطلاعات تکمیلی درباره اتحادیه اقتصادی اوراسیا	۲۴۷
---	-----

۲۴۹.....	اشتغال و بیکاری در فدراسیون روسیه
۲۵۰.....	تورم در اقتصاد روسیه
۲۵۷.....	مطالب تکمیلی مفید
۲۵۷.....	روسیه و سازمان های اقتصادی بین المللی
۲۵۸.....	روسیه و سازمان های اقتصادی منطقه ای
۲۵۹.....	اتحادیه اقتصادی اوراسیا
۲۶۱.....	انرژی در اتحادیه اوراسیا
۲۶۲.....	زیرساخت های حمل و نقل اتحادیه اوراسیا
۲۶۲.....	کشاورزی اتحادیه اوراسیا
۲۶۳.....	ایران و اتحادیه اوراسیا
۲۶۴.....	سازمان های علمی شانگهای
۲۶۶.....	مشارکت عضویت ایران در سازمان شانگهای
۲۶۷.....	اسناد مهم نظامی بین روسیه و ایران
۲۶۸.....	برخی از لینک های مفید عبیر فعال در روسیه
۲۷۱.....	منابع
۲۷۱.....	کتاب ها
۲۷۲.....	منابع روسی

مقدمه

برطبق اسناد موجود سابقه مناسب است. تجارت جاری ایران و روسیه به زمان حکومت صفویه در دوران شاه طهماسب و همزمان با حکومت ایوان چهارم در روسیه بازمی‌گردد. در طول سالیان متمادی مناسبات دو کشور در مسیرهای سیاسی و اقتصادی دستخوش فراز و فرودهای بسیار شده و گاه به تار مویی رسیده است.

در سال‌های بعد از فروپاشی و در زمانی که تکیه آنگاه بر زیرساخت‌های حضور همه جانبه خود را در فدراسیون روسیه آماده می‌کرد، ایران گام‌های جدی در مناسبات غیرسیاسی خود با روسیه برنداشت. کشورهای بسیاری برای پای خود را در این قلمروی وسیع محکم کردند، اما ایران تنها طی ده سال گذشته موفق به توسعه مناسبات سیاسی با روسیه شده است. در این میان موضوع مغفول مانده است. اسناد و فرهنگ با سیاست‌گذاری‌های جدید و همت سفیران ج.ا.ایران در روسیه، روس‌سور کار قرار گرفت و با تشکیل کمیسیون‌های مشترک و کارگروه‌های متعدد، اسناد بسیاری به منظور تسهیل روابط اقتصادی در سطح دولت‌ها به امضاء رسیدند. علاوه بر این، موجی از تبلیغات برای معرفی جاذبه‌های فرهنگی و اقتصادی فدراسیون روسیه در ایران به راه افتاد و کشتی پهلو گرفته را به حرکت درآورد. اما به دلیل عدم نظارت

و توجه کافی از سوی مسئولین و فقدان برنامه‌ای منسجم برای ورود تاجران ایرانی به بازار پیرظرفیت روسیه، موج‌سواران بسیاری ظاهر شدند که نه تنها گامی درست در برقراری این ارتباط برنداشتند، بلکه برپیکره تحریف آن ضربات غیرقابل جبران وارد کردند. بخش متوسط و یا حتی خرده تاجران ایرانی که تا پیش از آن تنها تجربه تعامل با کشورهای هم‌چون عراق و افغانستان را داشتند، بدون مطالعه بازار عظیم روسیه و رفقای حاضر در آن، بدون آگاهی از قوانین و مقررات روسیه و بدون آماده‌سازی بستر مناسب برای صادرات، راهی این کشور شدند. نتیجه این شد که دلالان واسطه‌های نابلداری کسب درآمدی ناچیز در این آشفته بازار در شمالی راهنما و مشاور درآمدند. البته، اشک افراد کران و کارآمد نیز در این میان به ایفای نقش پرداختند. اما از آنجا که روحیات تاجران ایرانی بیشتر تمایل به هزینه کم و سود بیشتر دارد، پس مسیر کوتاه‌تر را برگزیدند. امروز یکی از مشکلات وابط تجاری ایران و روسیه بدنام بودن تاجران ایرانی در ذهن یک روس و بی‌اعتنا دی اچ ایرانی به شهروند روس با عطف به سوابق تاریخی است. امروز مشکل تاجران ایرانی که قصد ثبت شرکت در روسیه را دارند، بدنام بودن شرکت‌های ایرانی به دلیل عدم پرداخت مالیات و رها کردن شرکت‌های ثبت شده است. امروز مشکل تاجران ایرانی رقابت ناسالم با یکدیگر در بازار روسیه و شکستن قیمت کالا برای کسب سود در کوتاه مدت است. امروز مشکل تاجران ایرانی، عدم تمایل به صرف هزینه برای شناخت بازار و اعتماد نابخردانه به شهروندان کشورهای آسیای مرکزی اعم از آذربایجان، تاجیکستان و ازبکستان به دلیل برداشته شدن هموطن ایرانی است. امروز مشکل تاجران ایرانی این است که هر ایرانی مقیم روسیه هم از دانشجوی و فارغ التحصیل بیکار خود را به عنوان کارشناس و متخصص در حوزه تجارت و رفی می‌کند و برای کسب درآمد در کوتاه مدت، تاجر ایرانی را متحمل ضرر و شکست می‌کند.

علیرغم آنچه که برخی درباره بازار مافیایی روسیه می‌گویند، کشور روسیه با رتبه ۱۲ در میان اقتصادهای بزرگ جهان، ظرفیتی عظیم برای فعالیت تجاری دارد که شرط ورود به آن رعایت قواعد بازی تجارت است. کتاب حاضر به منظور معرفی

ظرفیت‌های بازار روسیه و آشناسازی افراد علاقه‌مند به این حوزه آماده شده است. اگرچه امروز برخی زیرساخت‌ها از قبیل حمل و نقل هنوز به طور کامل مهیا نیستند، اما با تدوین استراتژی درست و برنامه‌ریزی دقیق، ضمن صرف هزینه و وقت می‌توان به این بازار راه یافت. امید است که با نظارت هرچه بهتر مسئولین و استفاده از الگوهای صادراتی کشورهای موفق همچون ترکیه و چین، با عزم راسخ تاجران، جایگاه ایران و ایرانی را در بازار روسیه مستحکم نماییم.

با احترام

فرزانه شفیعی

www.ketab.ir